

ПРИКАЗКА ЗА ЗМИЯТА

АРМЕНСКА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Иван Троянски, 1976

chitanka.info

В стари времена живеел един селянин, който имал пет дребни дечица, едно от друго по-малки. Толкова бедно живеели, че повече няма къде. Работел неуморно селянинът ден и нощ, а за хляб не стигало.

Една вечер той приседнал до жена си и рекъл:

— Виж какво, жено, утре отивам на печалба в чужбина.

— Твоя воля, върви, щом искаш. Малко полза има от това, че си тук.

Сутринта мъжът станал и излязъл от къщи. Вървял, вървял, пет дни поред вървял и на края стигнал в някакъв град. Ходи из улиците, търси работа, гледа — на един балкон стои жена. Щом се приближил до балкона, жената го повикала:

— Хей, момко, качи се при мен!

Той се зарадвал: „Случих, изглежда богата, ще ми даде работа“. Качил се на балкона, а жената казала:

— Влез в стаята.

Влязъл вътре и се спрял до прага.

— Защо стоиш? — попитала жената. — Седни.

Хванала го за ръката и го накарала да седне. Сложила ядене и обядвали заедно. Когато станали от масата, селянинът казал:

— Госпожо, какво трябва да свърша, кажи...

— Почакай, най-напред ще поговорим... Слушай, момко, искаш ли да се ожениш за мен?

— Какво приказваш?! — И той се обърнал да си иде, но тя го хванала за ръкава.

— Къде?

— Аз съм беден човек, нима мога да се ожения за стопанката на такава къща?

— Нищо — рекла тя, — аз съм съгласна.

— Не, няма да се ожения, страхувам се от теб.

— Защо се страхуваш? — попитала жената. — Да не би да не ти харесвам?

— Харесваш ми. Но нима толкова красива, богата жена може да се полакоми за мен?

Станал и излязъл от стаята.

— Хей, момко, къде? Върни се!

Селянинът не я послушал и си отишъл. До тъмно скитал из улиците, а вечерта отишъл на хан. Цяла нощ бълхите не го оставяли да спи, до сутринта не притворил очи.

„Ако бях се оженил за нея — мислел той, — сега щях да лежа на мек дюшек. Сутринта ще стана и ще тръгна по същата улица. Ако ме повика, ще се оженя.“

Сутринта тръгнал по същата улица и се приближил до балкона. Жената стояла там, видяла го, повикала го:

— Качи се, качи се при мен!

Той се качил. Жената го хванала за ръката, въвела го в стаята, турила го да седне, донесла ядене. Пийнали, хапнали и тя му думала:

— Ожени се за мен, момко, няма да съжаляваш.

— Страхувам се. Нали подарката на такъв имот сигурно има и близки роднини. Ще се съгласят ли те? Току-виж ме убили.

— Нямам нито роднини, нито близки, никого нямам на света. Освен тази къща на пазара имам десет дюкяна. В един ще търгувам сам, а другите девет ще дадеш под наем.

— Добре — казал селянинът. — Щом е така, ще се оженим.

Жената се зарадвала, станала, стоплила вода, сложила го в коритото, окъпала го, преоблякла го с чисти дрехи и рекла:

— Е, иди да доведеш свещеника да ни венчае.

Селянинът изтичал, довел свещеника. Свещеникът дошъл, венчал ги и си отишъл.

— Сега станахме мъж и жена — казала жената. — Моля те само за едно. Аз не ям месо, не донасяй в къщи месо. Ако ти се прище, купи си на пазара и яж.

— Добре — отвърнал мъжът. — Щом не щеш, няма да донасям.

Двамата заживели радостно и щастливо.

Преживели сговорно три години.

Веднъж до мъжа, който продавал на дюкяна, дошла вест, че от Цариград пристигнал богат търговец със скъпи стоки. Затворил магазина и тръгнал да види какви стоки е докарал търговецът.

Отишъл при него, поздравил, седнал.

— Е, покажи какво хубаво и скъпо си докарал, искам да купя на жена си.

— Имам една кошуля, обшита с бисери — казал търговецът. — Занеси я, нека я премери, ако ѝ стане — ще я купиш, ако не — ще ми я

донесеш обратно.

Взел кошулята, занесъл я в къщи и казал на жена си:

— Донесох ти подарък.

— Какво си ми донесъл?

— Кошуля, общита с бисери. Премери я дали ще ти стане.

Жената погледнала кошулята и казала:

— Няма да я облека.

— Защо? Сигурно смяташ, че е скъпа? За теб няма да пожаля нито себе си, нито цялото ни богатство.

— Не — казала тя, — няма да я облека.

— Не, ще я облечеш.

— Ако я облека, ще умра. Щом искаш да умра, ще я облека.

— Защо говориш така, жено? Като е такава работата, ще я върна на търговеца.

И занесъл кошулята обратно.

— Защо я донесе? — попитал търговецът. — Не я ли хареса? Или не ѝ е по мярка?

— Не, казва: „Ако я облека, ще умра“.

— Щом е така, значи, жена ти е змия.

— Какво приказваш, братко! Нима може жената да бъде змия?

— Глупав човек си ти. Щом не иска да облече кошулята, значи, е змия. Жена ти яде ли месо?

— Не.

— Змия е, наистина е змия. Аз съм обиколил целия свят надлъж и нашир. Всичко съм видял, всичко съм разбрал, зная и това, че тя е змия. Дала ти е шест години срок, три вече са минали. След три години тя ще те убие. С много хора е постъпвала така: пращала ги на оня свят, а сама оставала господарка на богатството им.

Селянинът се замолил:

— За бога, избави ме от нея.

— Ще те избавя, не бой се, кажи само — през тези три години ти поне веднъж занасял ли си в къщи месо?

— Не.

— Тогава виж какво. Сутринта ще идеш на пазара, ще купиш от най-хубавото месо, което намериш, ще го скриеш в дюкяна, а вечерта, като притъмнее, ще го занесеш в къщи и ще кажеш: „Жено, днес имаше толкова много купувачи, че не успях да обядвам. От сутринта

нищо не съм ял. Стани, опечи ми шишкебап.“ Когато жена ти приготви шишкебапа, накарай я да изяде едно парченце. Вечерта, преди сън, когато тя излезе от стаята, излей всичката вода, колкото има в къщи, налей вода в едно канче и го закачи на стената. Легни да спиш и от нищо не се страхувай. През нощта, когато ожаднее, тя ще се превърне на змия, и ще усетиш как тялото ти изстива. Не се бой, нищо няма да ти направи, нека стане. Ще припълзи, ще се напие, пак ще се превърне на жена и ще легне до теб. А сутринта, щом съмне, ще дойдеш при мен.

Мъжът нищо не казал на жена си. Сутринта отишъл на пазара, купил месо и го занесъл в дюкяна. Вечерта се върнал в къщи и казал:

— Днес имах толкова много купувачи, че не успях да си приготвя ядене. Стани, опечи шишкебап, ще хапнем.

Жената станала, разпалила огъня, опекла месото, сложила го пред мъжа си, а сама седнала настрана.

— Аз ще ям, а ти ще стоиш настрана и ще гледаш ли? — викнал ѝ мъжът. — Колко вкусно мирише, опитай.

— Яж сам, да ти е сладко.

— Е де, жено, изяж поне едно парченце.

Жената се смутила и изяла едно парченце.

Разтребили масата и оправили леглото. Щом жената излязла от стаята, мъжът излял всичката вода, колкото имало в къщи, оставил вода само в едно канче и го закачил на стената. Жената се върнала от двора, легнали да спят. Посред нощ мъжът усетил, че тялото му изстива. Събудил се и гледа: жена му се превърнала на змия, извряла се от одеялото, засъскала и затърсила вода из стаята, видяла канчето, запълзяла по стената, напила се и се спуснала долу. Веднага се превърнала отново на жена и легнала в постелята.

Сутринта мъжът станал и отишъл при търговеца.

— Всичко се случи така, както ти каза.

— Та нима аз не знаех, че жена ти е змия? — казал търговецът. — Ехе, не съм такъв аз, че да не ги зная тези работи!...

— За бога — казал мъжът, — отърви ме от тази гадост.

— Не бой се, ще те отърва. През трите години жена ти пекла ли ти е пресни питки?

— Не.

— Довечера, като се върнеш в къщи, кажи й: „Вече три години как сме женени с теб, а ти нито веднъж не си ми опекла пресни питки. Опечи ми поне сега.“ Когато тя напали пещта и се наведе да мята питките, хвани я за крака, хвърли я вътре и затвори пещта с капака. След половин час от нея ще останат две черни, овъглени главнички, едната ще задържиш за себе си, другата ще ми донесеш.

Вечерта мъжът казал на жена си:

— Вече три години как сме женени, а ти нито веднъж не си ми опекла пресни питки. Опечи ми поне сега, ще хапнем.

— Добре, мъжленце, ти по-рано не си ми искал пресни питки, затова не съм и пекла.

Сутринта жената станала, месила тесто, напалила пещта, турила до себе си дълбок тас с вода и започнала да мята питките. Топне си ръката във водата, вземе питка — хвърли я в пещта. Хвърлила първата питка, заловила се с втората, внезапно мъжът я хванал за крака и я блъснал в нажежената пещ. Затворил капака, почакал половин час, отворил и видял, че от жена му останали две овъглени главнички. Навел се и взел едната, но главничката била толкова гореща, че я изтървал. Тя се разбила на две. Тогава извадил втората. Тя му опарила ръцете, той ги мушнал в таса и с почуда видял, че водата станала златна и самият тас станал златен. Обърнал се и видял, че и главничките станали златни. Взел едно парче и го занесъл на търговеца.

— Нали трябваше да ми донесеш цяла главничка — рекъл търговецът.

— Извинявай, донесох ти половин.

— Нищо, стига и това.

Мъжът благодарил на търговеца, върнал се в къщи и се замислил: „А няма ли да е по-добре да ида за жената и децата, да ги докарам тук и да заживеем с тях човешки?“

Сутринта си купил кон, оръжие и потеглил. Пътувал, пътувал и на края стигнал до своя дом. Почукал, жена му излязла и гледа — въоръжен конник. Уплашила се и тракнала вратичката.

— Жено, отвори.

— Кой си ти? — пита жената.

— Аз съм, не ме ли познаваш?

— Не — казва жената. — Кой си ти?

— Мъжът ти — отговорил селянинът, слязъл и влязъл в къщи.

Жената тогава го познала и казала:

— Добре дошъл. Къде беше толкова време?

— Дълго ме нямаше, ама пък много спечелих. И ето доход за теб и децата, за да ви взема в града.

— Ние няма да можем да живеем там, мъжленце. В града има много разноси, тук, на село, как да е, се оправяме.

— Не бой се, жено, аз спечелих толкова, че ще стигне и за нас, и за внуците, и за правнуците ни.

Сутринта раздали на бедните си съседи всичко, каквото имали, а сами заминали за града. Те постигнали целта си, а на когото му трябва, нека постигне своята. От небето паднаха три ябълки: една за този, който разказваше приказката, втората за този, който я слушаше, а третата за този, който подслушваше.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.